

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sortes, Qvibvs, Ne Temere Cadant, Temperandis; Vel, Si
Temere Dvcvntvr, Castigandis, Divini Ivdicii Æqvitas
Semper Adest**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 12. Sortibus diabolicis subinde homines vera cognoscere, vt postea falsis magis credant: eosdemq[ue], si è multis falsißimis coniecturis, tantùm vna verum attingat, illa[m] iactare, mendacijsq[ue] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52306)

§. XII.

Sortibus diabolicis subinde homines vera cognoscere, ut postea falsis magis credant: eosdemq³, si è multis falsissimis coniecturis, tantum una verum attingat, illam iactare, mendacijsq³ reliquis omnibus veniam dare.

Vtinam imitarentur hoc factum, quicumque plus quam vitrea ac fragili veritate nituntur! Quid amentius potest esse, quam credere hosti? quid stultius, quam adhibere fidem ei, qui in veritate non stetit: quia non est veritas in eo? immo qui, etiam cum vera loquitur, mentitur; loquitur enim, ut fallat. Verum erat illud: *Aperientur oculi vestri*: falsum, quod mox subiunxit: *Et eritis, sicut dii*. Nempe, sicut lignea sagitta non penetraret, nisi cuspis ferrea præfixa viam aperiret; sic multi diabolo mentienti non crederent, nisi vel vero, vel specie veri deciperentur. Eleganter Augustinus hinc occurrit inquit: *Sed forte dicit aliquis: Quid facimus, quia auguria ista, vel characteres, vel diuinationes frequenter nobis veritatem annunciant? De hac re Scriptura nos cõtestatur & monet dicens: Etiam si vera dixerint vobis, nolite credere: tentat enim*

Ioan. 8.
44.

Gen. 3. 5d

S. August
serm. de
temp, 248

92 Cap. III. De illicitarum & diabolicarū

enim vos Deus vester, utrum eum timeatis, an non. Sed iterum dicitis: Aliquodies, si præcantatores non fuerint, aut de morsu serpentis, aut de aliqua infirmitate prope usque ad mortem, multi periclitantur. Vnum est, fratres, quia permittit hoc Deus diabolo, ad probandam populum Christianum: ut cum interdum, per illa sacrilegia, aliqua remedia receperint, facilius postea diabolo credant. Et ideò quantum potestis circumventiones illius fugite. Quod planè etiam est, de fortibus Sathanicis dicendum; quæ non periculis duntaxat, sed etiam falsitate sunt plenæ, & sæpe non tam præsciente diabolo, quàm temerè conijcente, attingunt veritatem; sicut qui fastos & calendaria condunt, etiam si stellarum, nullam habeant peritiam, etiam si temerè umbres aut serenitates prædicant, tamen non rarò id prædicunt, quod postea euenturum est; etsi non rarò etiam pinguius mentiantur. Quoniam enim, teste Augustino, non tenent homines memoria falsitates errorésq; Mathematicorum, non intenti, nisi in ea, quæ illorum responsis prouenerunt, ea quæ non prouenerunt, obliuiscuntur: & ea commemorant, quæ non arte illa, quæ nulla est, sed quadam obscura rerum sorte contingunt. Quod
si pe-

S. Aug.
l. 83. qq.
q. 45.

si peritia illorum volunt tribuere, dicant artificiosè diuinare etiã mortuas membranas scriptas quaslibet, de quibus plerumque, pro voluntate, fors exit. Quod si non arte de codicibus exit saepe versus futura pronuncians, quid mirum, si etiam ex animo loquentis, non arte, sed fors erit aliqua predictio futurorum? Ratum est, apud Theologos, futura contingencia dæmones, non nisi ex incertis coniecturis, aut aliquando è certa Dei reuelatione nosse. Coniectando saepe hallucinantur. Cum reuelata propalant, tamen hominibus non constat, an ex Deo habeant. Cum ergo ex ipsis dæmonibus futurorum iudicia certa non hauriantur, quæ esset in *Sortibus* dæmonum certitudo? Inde nec propriè *Sortes*, sed, cum addito, *Sortes diabolica* sunt appellandæ. Qua ipsa de causa vera & absolutè fors D. Augustino, non aliquid mali est, sed res est, in dubitatione humana, diuinam indicans voluntatem.

§. XIII.

Deum, in poenam superstitionis, subinde permittit, ut superstitiosus fiat, sicut crediderunt.

Denique, si quando eueniunt, quæ ex illicitis *Sortibus* homines se vel occulta, vel abien-